

Nr 372

Av herrar Elmwall och Dahlgren, *angående bestämmelserna om transport av animala livsmedel.*

(Lika lydande med motion nr 297 i Första kammaren)

I utredningen av landshövdingen Anders Tottie angående den sanitära kontrollen av livsmedel, som avlämnades 1955, tog utredningsmannen upp frågan om bestämmelser vid transport av animala livsmedel.

Utredningsmannen ansåg vid den tidpunkten att bestämmelserna på det hela taget var tillfredsställande om de blott tillämpades som avsetts när de tillkom. Bestämmelserna i normallivsmedelsordningen § 22 mom. 1 har följande lydelse: »Vid transport med fordon av kött eller andra köttvaror, avsedda för försäljning eller servering, skall fordonet om möjligt vara försett med särskilt skåp för varorna, så anordnat, att varorna icke förorenas under transporten.» Utredningsmannen ansåg att det skulle vara synnerligen önskvärt att köttvaror som icke är förpackade alltid transporteras i slutet utrymme och undersökte om inte bestämmelsen skulle kunna givas bindande karaktär. Veterinärstyrelsen hade också framhållit att det var ett bestämt önskemål ur hygienisk synpunkt att kött och köttvaror transporteras i slutna utrymmen.

Utredningsmannen fann dock efter överläggningen med representanter för veterinärstyrelsen och branschorganisationerna att det då av praktiska och ekonomiska skäl icke var lämpligt eller möjligt att införa en tvingande bestämmelse om att kött som ej var förpackat skulle transporteras i slutet utrymme. Kostnaderna för övergång till transport i slutna utrymmen skulle, enligt utredningsmannens uppfattning, för vissa transportörer bli stora. I detta sammanhang erinrade utredningsmannen om att hälsovårdsnämnderna har möjlighet att ta initiativ till skärpta bestämmelser.

I veterinärstyrelsens yttrande över utredningen framhölls att det icke ansågs tillfredsställande med den allmängiltiga karaktär som utformningen av 22 § normallivsmedelsordningen hade. Veterinärstyrelsen framhöll att man därvid borde göra åtskillnad mellan längre transporter och andra transporter. För längre transporter, varmed förstods ett transportavstånd överstigande 15 mil eller med en varaktighet överstigande 3 tim., ansågs nödvändigt att de skedde i slutet utrymme samt att anordning fanns, som kunde hålla varorna i erforderlig grad avkylda. Beträffande kortare transporter ansågs ej nödvändigt med kylanordningar, utan det kunde anses vara tillfyllest med villkoret om skydd mot förorening, bestående av slutet utrymme eller effektiv förpackning. Veterinärstyrelsen arbetar för närvarande med

en förnyad framställning till Konungen om skärpta bestämmelser vid transporter.

Veterinärstyrelsen har i kungörelse den 26 augusti 1959 utfärdat föreskrifter gällande fr. o. m. den 1 juli 1962 rörande fordon för *kringsföringshandel* med vissa livsmedel. Dessa bestämmelser avser emellertid endast fordon från vilka försäljning bedrivs direkt till allmänheten samt från vilka icke i förväg beställda varor levereras till återförsäljare.

Sedan landshövding Totties utredning gjordes år 1955 har utvecklingen på det hygieniska området gått snabbt framåt. Köttbesiktningen har blivit obligatorisk, den veterinära kontrollen på slakterierna har skärpts — ett exempel är bestämmelserna för nödslakt. Så snart slaktkropparna emellertid lämnat slakteriet kan de, utan att bestämmelser lägger hinder i vägen, placeras på vanliga lastbilar med flak, endast övertäckta med presenning, eller instoppas i bakluckan på en personbil.

Att detta medför hygieniska vådor står fullt klart. Än allvarigare är kanske följderna i konsumentopinionen. Det kommer många påstötningar från konsumenthåll om dessa transporter på öppna bilar. Det är en psykologiskt betingad reaktion som t. o. m. kan påverka konsumenternas inställning till köttvaror över huvud taget och därmed påverka konsumtionsnivån.

Det är emellertid numera endast i enstaka fall som transportererna sker med öppna bilar — men det är dessa fall som uppmärksammas. Utvecklingen av transporttekniken har gått mycket snabbt under de senaste åren. Allt flera specialbyggda täckta bilar har kommit till. Inom vissa sektorer av livsmedelshandeln sker praktiskt taget samtliga transporter med täckta bilar. Det är inga tekniska problem förknippade med dessa biltransporter numera.

I den tidigare nämnda utredningen hänvisades till att hälsovårdsnämnderna har möjlighet att ta initiativ till skärpta bestämmelser. Följden av detta skulle bli lika många bedömningar av de hygieniska kraven som antalet hälsovårdsnämnder, vilket inte kan anses tillfredsställande.

Konsumenternas berättigade krav på garanti att köttvarorna transporteras på ett ur hygienisk synpunkt tillfredsställande sätt kräver en omedelbar skärpning av nu gällande bestämmelser. Eventuellt kan en viss övergångstid tillämpas, som ger möjlighet för de företag som ännu ej anskaffat täckta bilar att snarast planera för sådan anskaffning.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att gällande bestämmelser angående transport av animala livsmedel måtte ändras, så att dagens hygieniska krav på ifrågakvarande transporter kan uppfyllas, i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 25 januari 1962

Emil Elmwall

Anders Dahlgren